

LOR

ár) Piata
felester-u.)
lon finom
extil-ipar-
 Minden-
se. Lakás-
szpárnák,
k. Ruha-
lívrag és
sb.

SEK

gabb betű-
lej. Allást-
tetések díja
rovábitunk
si hírek díja

icsné
glője.

óbbítva
-utca 19.
ékelt árak

he friza-
és leg-
be Tar-
óságáért
titüntetve
feismér-
MUSSA
tului 10.
zese.

sarnok

óthust
s vizont-
tét nálam
T. Vladi-

ben jártas le
en állást vál-
ok Megbiza-
kiadóba kér.

AKI!

isztítás,
alakítás
s alás

HÉR

zem Cluj
horandulni,
ó-u.) 21.

onyegek-
van szük-
orirjon a
cimre:

Emilne
Szövö-
iskola

MARE,
Cioro-
4 mely
óta a leg-
obgyapi u
perzák,
ancia szö-
nek, első-
ol gypju
fonalak,
vek, szö-
legelő-
beszerzési
déli ren-
tánvétel
s pont-
óltatne.

Ma utoljára

NAPOLEON

I. része.
Holnap: NAPOLEON II. és utolsó része

Szerkesztőség, ki-
hivatal és ny

Cluj-Kolozs
A. Pop (Bra.) 3181

Telef. 3181
Szék. és kiadóhivatal
9-77

Ks. N. Sz. --- 2-23

Egyes szám ára pályá-
súvaren és vidéken 5 lej
Bekaratben is 5 lej

Dr. Ramasetter Róbert
Budapest
Közértekezlet 2. II. 8.

Cenzurat: Sucin

UJ KELET

ESZÉD-POLITIKAI NAPILAP

ELOFIZETESI ARAK

Romániában
Egész évre --- 1150
Félévre --- 600
Negyedévre --- 220
Egy hónapra --- 110

Csehszlovákiában
Egy hónapra Ck 40.-
Egyes szám --- 3.-

1927 december 4 Vasárnap

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 273 szám

5688 Kiszlév 10

A kábelek zenéje

Pesszimista lelkek egyre többen és egyre hangosabban hirdetik az európai kultúra csődjét, pusztulását. Európa szívéből kivesszett az érzés, a meggyőződés lelkesedése, agyából a hit és a gondolat — mondják és véleményük alátámasztására a politikusokra, a civilizáció mecha- nizmizálására hivatkoznak. A technika, szédületes fejlődése ellenére, a vádlottak padján ül; a technika — mondják — az élet eluniformizáló- dására vezet s lassanként kivész mindenkiből az egyéni szín, a kontempláció emelkedettsége: soffőrök és pilóták korszakává süllyed korszakunk. Van ebben a siránkozásban sok igazság, sok megzívelendő motívum. De nem egészen helyt- álló minden panasz mégsem. Nem egészen, mert szívünk mégis megdobb, lelkesen és mámorosan a hír hallatán, hogy London és Newyork, Stookholm és Newyork között megnyílt a tele- fonforgalom és Bécs és Berlin között átadták a forgalomnak az első képtávirót...

Mindez, igaz, a technika és nem az ethikai igazságok diadala. A kábelek zenéje, mely a tengerek mélyén zug, nem a megújuló ember-iség szimfóniáját zengi, nem a gigászi szenvedések enyhülettének jóhírét viszi és hozza, — ellenkezőleg: sárga tűzű tüzetek, börczemanöve- rek, pucosok és brutalitások hírét röpti pillanatok alatt egyik világrészről a másikba. De pillanatok alatt viszi s ez, hiába, csodatétel, ha ezt a csodatételt még nem is tölti és szépíti meg a harmónikus emberi élet illúziója. Nem tölti meg, de egyszer meg fogja töl-teni, mert a korszellemek mulandók és az a szörnyű, destruktív pesszimizmus, mely a mai emberiség lelkét megtölti, szintén mulandó, míg a technika vívmányai maradandók, sőt még szédületes lehetőségek előtt állanak.

Legfőlebb arról lehet, vagy van szó, hogy — éppen a kábelek csodatévi hatalma miatt — megszűnnek azok a kulturális távolságok, amelyek eddig az egyes kontinenseket és az egyes országokat elválasztották egymástól. Az emberiség, minden faji, politikai és egyéb különállások ellenére, hovatovább közelebb kerül egymáshoz, a távolságok misztikuma, mely annyi gyűlöletnek, meg nem értésnek volt mindezeideig oka és egyben okozata, lassan- kint elvész, elporlik s a partikuláris, elvonat- koztatott élet- és világlátás helyét elfoglalja egy kozmikus világszemlélet, melynek idegei azok a kábelek, melyek tengerek mélyén az emberi szó, az emberi akarat szavait közvetítik. A régi romantika és a tultengő intellektua- lizmus sápadt lovagjai, persze, mindezt sirán- kozva veszik tudomásul, mert a technikai hala- dás tudomá-ulvétele és egyben beillesztése az elvont gondolkodás rendszerébe, meglehetősen kényelmetlenséggel jár. Bizonyos mértékig az arisztokratikus elzárkózást is lehetlenné teszik a kábelek és képtávirók, megszüntetnek sok- sok olyan hiedelmet, melyeknek árnyában olyan kényelmes és szép volt az álmodozás mindazok számára, akiknek a sors és az emberi igazság- talanságok jóvoltából nem volt más teendőjük.

És közben a panaszokdók nem veszik észre, hogy a technikai civilizáció mesterművei, mint

URANIA-MOZGO

Ma utoljára
NAPOLEON

I. része.
Holnap: NAPOLEON II. és utolsó része

a kábelek is, tulajdonképpen egy hosszú filozófiai gondolatfolyamat gyakorlati eredményei, azok- nak a szabadságesszméknek fizikai revelációi, melyeket a mult század hajnalán az enciklopé- disták, a szabadgondolat hősei, az emberi egyen- lőség álmodozói, az emberiség együtvetartozásá- nak hirdetői dobtak felszínre.

Minden forrongó korszaknak vannak vajú- dási fájdalmai. Korszakunknak is kinok torzit- ják el arcukat. A kábelek ma még ennek a kegyetlen diszharmonianak hírvivői, bizonyos. De a történelem és az emberiség folyamatai szétszakíthatatlan láncot alkotnak: a dekadencia és vajudás korszakait a megújulás etapjai követik. Ezt sem optimizmus, sem pesszimizmus rem változtathatja meg, mert ez természeti törvény. A pesszimizmus és optimizmus hangu- latú, tehát etemer értékű jelenségek, a technika vívmányai maradandóak. A kábelek, amelyek ma még rossz hírek vívői, holnap talán már az új emberiség zenéjét fogják pillanatok alatt tovaröpíteni.

Owen amerikai szenátor szerint a világháborút az orosz, francia és szerb külügyi hivatalok néhány embere csinálta

Newyork, december 3. Owen, szenátor, a Steuben amerikai német szabadságharcos emlé- kére rendezett ünnepen hosszú beszédet mondott, amelyben kifejtette azt a nézetét, hogy a világ- háborút az orosz, francia és szerb külügyi hivatalok néhány embere csinálta, néhány angol vezetőférfiu hozzájárulásával. A világháborúra vonatkozó titkos okmányok közzététele most végleg bebizonyította, hogy a háborút megelőző táviratváltás csak a népek megtévesztésére történt és a Németország ellen irányuló háborus előkészületek leplezésére.

Pilsudszky el van rá szánva, hogy ha a Népszövetség nem hoz megfelelő döntést, elrendeli a mozgósítást Litvánia ellen

A Népszövetség bizik benne, hogy el tudja simítani a konfliktust. Briand találkozik akar az orosz delegátusokkal
Ha Lengyelország megtámadná Litvániát, Oroszország azonnal háborút indít Lengyelország ellen

Genf, december 3. A hétfőn megkezdődő népszövetségi ülészakra Genfben érkezett dele- gátusok körében élénk megbeszélés tárgyát ké- pezi a lengyel-litván konfliktus ügye. Általános vélemény szerint Pilsudszky marsallnak erre vonatkozólag tett nyilatkozata csak akként ma- gyarázható, hogy a litvánoknak adott ultimá- tum határozottan népszövetség ellenes, ameny- nyiben kimondja, hogy a lengyel mozgósítás Litvánia ellen csak a Népszövetség véleményé- nek kimondásáig halasztatott el. Ebből azt lehet következtetni, hogy amint Pilsudszky hazatér Lengyelországba, kiadja a mozgósítási parancsot, ha nem találja megfele- lőnek a Népszövetség döntését. Tudvalevő az is, hogy Pilsudszky beszámíthatatlan elmebajosnak nevezte Valdemaras litván miniszterelnököt s ez a kijelentés nem maradhat visszhangtalanul Genfben.

Népszövetségi körökben mégis remélik, hogy az ügy tisztázódni fog és szenvedélyes vita után, melynek végén Lengyelországhoz és Litvániá- hoz fenyegető felszólításokat fognak intézni, sikerülni fog a békét helyreállítani.

Páris, december 3. Chamberlain, aki tegnap Párisba érkezett, hogy innen együtt utazzék Brianddal Genfben, tegnap délután megbeszélést folytatott Brianddal, mely alkalommal szóba- került Briand és Mussolini esetleges személyes találkozásának lehetősége. Francia politikai körökben rendkívül feltűnést kelt, hogy az orosz delegáció, mely a leszerelési bizottság tanácskozásainak bezárása után már be is jelen- tette elutazását, továbbra is Genfben marad.

UJ ÉKSZERÜZET
nyílik folyó hó 6-án kedden.
FENYŐ HERMANN
óra és ékszerüzlet
CLUJ, PIATA UNIRII 23.
Dus raktár a legmodernebb óra ékszer és dísztárgyakban.
Szolid kiszolgálásért a cég régi jó hírneve teljes garanciát nyújt.

Annak az emberiségnek híreit fogják tova- röpíteni, melyet a kábelek mind közelebb hoz- nak egymáshoz és bánatain és örömein, törek- vésein és kétségein keresztül meggyőznek arról, hogy utjai és sorsa, végzete és elbukása: egyet- len eredőből származnak, tehát együtt kell mennie egymással az ismeretlen célok felé. (s. l.)

Az utazás elhalasztásának oka az, hogy az utolsó pillanatban Briand, Boncour francia delegátus utján felszólította az orosz delegáció vezetőjét, Litvinov helyettes orosz külügyi népbiztost, hogy a jövő hétig hosszabbítsa meg Genfben tartózkodását, mert találkozni szeretne ottan vele. Ez a felszólítás annál nagyobb feltűnést kelt, mert az oroszok pár nap előtt ki- jelentették, hogy még Chamberlain megérkezése előtt elutaznak Genf-ből. Diplomáciai körökben igen nagyjelentőségűnek tartják Briand fel- szólítását és komoly következményeket várnak a tervbevevett találkozástól.

Kovno, december 3. A szovjet követe ma megjelent a litván külügyminiszternél és kijelentette, hogy ha Lengyelország megtámadná Litvániát, a szovjet haladéktalanul megteszi a szükséges intézkedéseket. A hangulat Lengyel- országban, Szovjetországban és Litvániában egyaránt rendkívül háborus, de remélik, hogy a Népszövetség elhárítja a háborus veszedelmet.

Genf, december 3. Litvinov és Lunacsarszky egy nappal meghosszabbították genfi tartóko-

SELEGT-MOZGÓ

Ma utoljára
NAPOLEON

II. és utolsó része
Holnap: Mandarin (Mr. Wu) Lon Chaney-vel

dásukat, hogy itt a szövetséges hatalmak külügyminisztereivel tárgyalhassanak afelől, mily módon köthetne a szovjet szerződéseket a „non aggression“ elve alapján a szomszédos államokkal.

London, december 3. A „Westminster Gazette“, mint komoly értesülésről ír arról, hogy Franciaország és Olaszország között, angol közvetítés segítségével, rövidesen megindulnak a Földközi Locarno megkötésére irányuló tárgyalások. A francia kormány őszintén óhajtja, hogy az olasz kormány hagyjon fel francia ellenes és bosszantó tendenciájú politikájával, ne törekedjék balkáni hegemóniára és szüntesse be törekvéseit Jugoszlávia elszigetelésére. Ha Olaszország mindezekre hajlandónak mutatkozik, Franciaország szintén hajlandó jóindulattal mérlegelni az olasz túlnépesedés problémáját, míg ellenes esetben elveszti türelmét. A berlini „Vorwärts“ szerint a meginduló olasz-francia tárgyalások fő témája a tuniszi kérdés körül fog forogni.

A Szombatesti hölgy

(Bemutató a Magyar Színházban)

A Beer és Verenuil vigjátéktermelő társaság legújabb produktuma egyike a legkedvesebb és legmulattatóbb francia vigjátékoknak, melyet az utóbbi évek során magyar színpadon láttunk. A darab minden ötletén és minden helyzetkomikumán megéreződik a gyakorlott technikájú mesterek bravuros kezemunkája. A kacagtató jelenetek kiapadhatatlan forrása a Szombatesti hölgy, aki 25 esztendeje színésznő ugyan, de a színpadon 13 éves leányka szerepeket játszik s így természetesen minden óka megvan rá, hogy mély titokban tartsa Gaston nevű fia létezését, aki ép most készül házasodni. Gaston boldogsága elé azonban nehéz akadályok tornyosulnak. Egy vetélytársa beárulja az imádott leány szüleinél, hogy Gaston minden szombat este egy fiatal, pirosruhás hölgyike társaságában tölti az idejét, akitől még pénzt is elfogad. Főként ez az utóbbi vád háborítja fel szörnyen a szülőket, úgy, hogy a házasságot komoly veszedelmek fenyegetik. Szegény Gaston persze nem szólhat, nem mondhatja meg, hogy a szombatesti hölgy az ő mamája, mert becsületszóval fogadta meg az anyjának, hogy ezt senkinek el nem árulja.

A szombatesti hölgyvel Suzy Flute színművésznővel csak a második felvonásban ismerkedünk meg, viszont nyomban megtudjuk róla, hogy két szeretője is van, az egyik az igazi, akit önmagáért szeret, a másik pedig egy amerikai milliárdos, aki a művésznő apróbb-nagyobb pénzügyeit intézi. Megjelenik Gaston is, aki kérve-kéri a mamáját, segítse ki szörnyű bajából, mentse fel becsületszava alól, hogy bevallhassa menyasszonya szüleinek az igazat. A színésznőben felülkerekedik az anyai érzés és nemcsak hogy feloldja fiát fogadalma alól, de elhatározza, hogy ő maga megy el megkérni a leány kezét Gaston számára.

A harmadik felvonásban már ott vagyunk a vidéki kastélyban, ahol Gaston menyasszonya lakik. Megjelenik a színen a kastély ura, egybéként törvényszéki elnök, akiről nem kis meglepetéssel állapítjuk meg, hogy azonos a színésznő szívbéli szeretőjével. A humoros jelenetek ezután természetesen vad irammal torlódnak egymásra. A 13 éves kislány-szerepeket játszó naiva eljön megkérni fia számára a tisztes törvényszéki elnök leányának kezét. Azt persze csak később veszi észre, hogy saját szeretőjéhez jött leánykérőbe.

Igy jutunk el, sok hahota között, a negyedik felvonásig, ahol a szereplők már lejönnek a nézőterre is és onnan kiabálnak össze-vissza, míg végre azonban minden rendbejön és Gaston elveheti szíve választottját.

A darabot a Magyar Színház együttese az őszinte siker jegyében mutatta be tegnap este. Poór Lili, az örökfiatal színésznő szerepében rugalmasságával és elpusztíthatatlan jókedvével legjobb alakításainak egyikét nyújtotta. Hoykó Ferencz a házasulandó fiút játszotta erősen humoros vénával. Kemény László a komoly törvényszéki elnök és ifjú szerelmes kétarcu szerepében fajsúlyos művészi teljesítményt végzett. Mihályfy László, Miklóssy Margit és Tóth Elek tehetségük legjavával igyekeztek kiaknázni a darab kacagtató jeleneteit. A kisebb szerepekben Laczkó Aranka, Marsi Gizi, Révész és Dancsó járultak hozzá a darab határozott sikeréhez. (m. e.)

Itt van!
Az új
Elida szappan.

Oly enyhe és tiszta,
a színe világos. Lágú,
dus habja kellemesen
üdit fel, megszépíti az
arcbőrt. A pompás
illat végig megmarad
és oly decens, mint a
legdrágább szappané.

ELIDA Favorit SZAPPAN

A „Viitorul“ Weizmanntól reméli, hogy Románia jó hírét viszi Amerikába

(Bukaresti-Bukarest, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros nagy lapjai hasábos cikkekben számolnak be Weizmann sajtófogadtatásáról és rendkívül meleg szavakkal emlékeznek meg Weizmann személyes kvalitásairól. Weizmann látogatásával kapcsolatban a kormány hivatalos lapja, a „Viitorul“, amely részletesen közli a román államférfiak nyilatkozatait a cionizmusról, többek között a következőket írja:

Tegnap óta a fővárosban tartózkodik dr. Weizmann Chajim, a manchesteri egyetem nagyevű kémia professzora, a cionista világ-szervezet elnöke, amely tudvalevőleg a Népszövetség mellett működő politikai szervezet.

Dr. Weizmann azért jött Romániába, hogy Palesztina újjáépítését propagálja. Palesztinában a sauremői egyezménynek a Népszövetség által is szentesített határozatai alapján nemzeti otthon épül azoknak a zsidóknak számára, akik a zsidóság ősi földjén akarnak letelepedni.

Weizmann Chajim dr. érintkezésbe lép Románia vezető-egyezségével, mert

országunknak, mint a Népszövetség tagjának kötelessége a cionista szervezetet támogatni.

Weizmann Chajim dr. látogatása azért is kedves esemény, mert a zsidóknak ez a kiemelkedő egyénisége most saját személyével győződnie látszik meg arról, hogy Románia a read, a progresszió és a teljes tolerancia állama.

Reméljük, hogy Weizmann dr., aki innen Amerikába utazik, el fogja vinni az új kontinensre, ahol minket kevésbé ismernek s így könnyebben terjeszthetik rossz hírünket, az igazság szavát

és ez lesz a legmegfelelőbb válasz azokra a rágalomokra, amelyeket az óceánon túl terjesztenek rólunk.

Az ugynevezett intellektuálisan antiszemita „Cuvantul“ mai számában Nae Jonescu, a román hírlapírás egyik legkiválóbb publicistája így ír:

Még egy zsidó, aki népe érdekében a világ országutjait járja: dr. Weizmann. Három napja van az országban, néhány miniszter hivatalos fogadtatásban részesítette és most meg akarja mozdítani a világot — az óvét és a miénket is — Cion újjáépítésére.

Baráti melegséggel fogadtuk. Látogatása alkalmával a Patriarcha Öszentsége is néhány meleg szóval emlékezett meg Cionról. Hogy sikerül-e valamit végeznie nálunk, nem tudom. De megérkezése egy állandóan nyitott problémát tesz újra aktuálissá.

Dr. Weizmann a kémia professzora Angliában.

Elismert tudós, aki a háború alatt adoptív országának nagy szolgálatokat tett. Általán s tisztelettel övezve, kitűnő összeköttetéseivel nyugodtan retortái és próbacsövei között marad-

Mely...
öt arra, h...
meg más...
szükség...
győzni fog...
Cion é...
gődik a z...
másszor r...
ott vajud...
nem tudja...
ut: hazate

Páris, ...
ügyelő, ak...
Blumenste...
bani elmé...
igen ered...
kal szemb...
mind meg...
teszik a...
késztését...
egyik levé...
Blumenste...
bankár sz...
alapján ké...
menstein...
cimlethami...
összes rész...
pítható, h

(Cluj-Ko...
tudósítóját...
gyalta Buc...
izagató üg...
Mittelmann...
tási akcióva...
nos volt ug

hatott volna, ahol az ő jelenléte szükséges és hasznos is. De mégsem teszi.

Mely démon, vagy belső nyugtalanság hajtja őt arra, hogy a világban kóborolva győzzön meg másokat a „Szent Ország” felépítésének szükségességéről? Vajjon hiszi-e igazán, hogy győzni fog?

Cion és Diaspora között századok óta vergődik a zsidó lélek. E fajnak egyszer alkotó, másszor romboló ingadozása és nyugtalansága ott vajdik abban a határozatlanságban is, mely nem tudja eldönteni, hogy melyik a helyesebb út: hazatérni, vagy itt maradni az idegenek

között.

Évszázadok óta élnek a zsidók abban az idegenességben, mely e faj tragikus elhivatottságának alapját képezi: az állandó bizonytalanságban olyan emberek között, akik en block nem ismerik el e létjogosultságukat, csak azért, mert nem értik meg őket.

Most dr. Weizmann megkísérli, hogy népét Palesztina napsütötte hegyoldalaihoz újra visszatértesse.

Egy az ő hallatlan energiájában megnyakosított népet átalakítani és megláttatni vele egy gazdag ország termékeny mezőit.

A bécsi nyomozás alapján emelnek vádat Blumenstein és cinkosai ellen

Egy francia lap a jóvátételi bizottságot okolja a hamisításokért

Páris, december 3. Colombani rendőrfelügyelő, aki Bécsben vezette a nyomozásokat a Blumenstein ügyben, Párisba érkezett. Colombani elmondta, hogy Bécsben nyomozása igen eredményes volt, mert a tagadó vádlottakkal szemben az eddig hiányzó bizonyítékok mind megkerültek. A bécsi okmányok lehetővé teszik a Blumenstein-elleni vádirat megszerkesztését. A Blumenstein bécsi safejében talált egyik levél leleplezi azt a szerződést, amelyet Blumenstein La Cazeval kötött és a két párisi bankár szerepét is tisztázza. Ezen okmányok alapján kétségtelenül beigazolódott, hogy Blumenstein családát követett el. Fény derült a cimlehamisítás eredetére, egyes fázisaira és az összes résztvevők szerepére is. Végül megállapítható, hogy Blumenstein mintegy 25 millió

frank értékű cimlehamisítást bonyolított le.

Dietz, aki a párisi német követség alkalmazott ügyvédje, azzal szerepelt a Blumenstein-ügyben, hogy La Caze nevében az általa lebélyegzetett cimleteket közvetítette Blumensteinnek.

Az egyik francia lap cimlehamisítással kapcsolatban felveti a jóvátételi bizottság felelőségét is az ügyben. A bizottság ugyanis 1924 novemberében a békeszerződés szövegével ellenkező határozatot hozott, mert önkényesen jogi értékkel ruházta fel az alapjában véve minden garancia nélküli lebélyegzést. A lap hangsúlyozza, hogy ez az intézkedés tette lehetővé a hamisítást, holott a francia pénzügyminisztérium többször hasztalanul kérte a bizottságot, hogy a lebélyegzésre határidőt tűzzön ki.

A kolozsvári tábla hat és fél hónapra ítélte Bucur volt marosvásárhelyi fogházigazgatót,

aki a Mittelmann-pör újraelvételénél fontos szerepet játszott

(Cluj-Kolozsvár, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla ma tárgyalta Bucur János marosvásárhelyi fogházigazgató ügyét, akinek neve még a szerencsétlen Mittelmann József ügyében megindított perújítási akcióval kapcsolatban ismeretes. Bucur János volt ugyanis az, aki elfogta egy Moré János

rablásért elítélt cigánynak feleségéhez intézett levelét, amelyben Moré arról értesíti feleségét, hogy a börtön udvarán összetalálkozott Mittelmann Józseffel és ez felismerte benne azt, aki annak idején még más négy paraszt társa segítségével meggyilkolta Kohn Jakab marosvásárhelyi terménykereskedőt. Moré János figyel-

meztette a feleségét, hogy nagy veszélyben forog és kérte, hogy egy ügyvédet vegyen fel, aki esetleges vizsgálat esetén képviselje.

Ugyanaz nap, amikor Bucur fogházigazgató elfogta Moré levelét, ragyogó arccal megjelent előtte Mittelmann József is, aki elmondotta, hogy Moré János cigányban felismerte azt, aki azon az emlékezetes és borzalmas téli estén 4 társával elkövette a gyilkosságot, amelyért őt itélték el.

Bucur János jelentést tett az ügyésznek Mittelmann vallomásáról és ehhez csatolta Moré János levelét is. Mikor a perújítás ügyében dr. Dobrescu, a bukaresti ügyvédi kamara elnöke és dr. Kertész kolozsvári ügyvéd Mittelmann érdekében bizonyítékok után kutattak, Bucur János jelentését és az ehhez csatolt aktákat nem találták. Annak idején az a vélemény alakult ki, hogy az eltűnt akták olyan bizonyítékok lehetnek volna, melyeknek alapján a Kuria biztosan elrendelte volna a perújítást. Többeknek közbenjárására annak idején a kolozsvári sziguranca is kiküldötte Marosvásárhelyre Puhlapok és Iconar detektíveket, akik nyomozásuk során megállapították, hogy Moré János cigány ellen alapos gyanúk merültek fel Kohn Jakab meggyilkolásával kapcsolatban.

Bucur József fogházigazgatót később különböző ügyek miatt felfüggesztették állásából és a vizsgálat után hivatalos hatalommal való visszaélés és sikkasztás miatt 6 és fél hónapra ítélte el a marosvásárhelyi törvényszék.

A kolozsvári ítélőtábla ma tárgyalta mint felelősségi fórum, Bucur János ügyét. A vádirat szerint 1926-ban három fogházról jelentést tett az ügyésznek arról, hogy Bucur fogházigazgató különböző szabálytalanságokat követ el. Többek között egyes rabokat még büntetésük kitöltése előtt hazabocsát s jogtalanul bitorolja az állam tulajdonát képező dolgokat. A feljelentésben azzal is megvádolták Bucurt, hogy az állam pénzével nagyszabású visszaéléseket követnek el.

A vádirat felolvasása után Protopopescu főügyész a törvényszék ítéletének súlyosbítását kérte, mivel Bucur János részéről a rabok időelőtti való elbocsátásával kapcsolatban jogsértést lát fenforogni.

A vádbeszéd elhangzása után dr. Giurgiu János tartotta meg másfélórás védőbeszédét. A védő azt vitatta, hogy Bucur különböző intrikáknak esett áldozatul. Előadta, hogy a feljelentést ellene Constantin Anghelescu fogháztitkár biztatására tette meg a három fogházról. A fogházőrök feljelentésétől eltekintve, Bucur fogházigazgató és több ügyész között nagyon rossz viszony állott fenn, különösen abból kifolyólag, hogy Bucur nem volt hajlandó a fogház fogatait, valamint a rabokat az ügyészek rendelkezésére bocsátani.

— Mindezek után — mondja a védő — a fogházigazgató különösen azzal váltotta ki az ügyész haragját, hogy a Mittelmann ügyben tett jelentésének eltűnése után fegyelmi eljárás megindításáért emelt szót. Dr. Giurgiu védenecének felmentését kérte.

A tábla rövid tanácskozássra vonult vissza, majd az elnök kihirdette az ítéletet, mely szerint a bíróság jóváhagyta a törvényszék ítéletét. A védő semmisségi panaszt jelentett be a kuriához.

Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferencz József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a Ferencz József viz abszolút megbízható hashajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SELECT-MOZGO

Ma utoljára

Napoleon

II. és utolsó része

Holnap: Mandarin (Mr. Wu) Lon Chaney-vel

Kénsav, sósav, salétromsav stb.
savak állandóan raktáron
Cserő B., Arad, P. A. Jancu 22.

Karácsonyi ajándék!

Minden vevő, aki 1000 lejes készpénz bevásárlást eszközöl, egy ruhának valót kap

ingyen!

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyruházában - Cluj

Nagy karácsonyi vásár!

Ezen ajándék vidéki **utánvételes** megrendelésekre is vonatkozik.

Egy atyai tanács!!

Mert az új „Santol“ productum használata által, amely egy gyógynövény kivonat és menthol keveréke, eredménnyel gyógyítja a spanyolnáthát, fej és lábfájást, torokgyulladást, nyilalást, reumát, idegbántalmakat, fogfájást, kimerülést, stb. stb.

A „SANTOL“ tiszta alkoholból és gyógynövény-kivonatokból készül és jelentékeny mennyiségű Menthol is tartalmaz, mely mint jó orvosság ismeretes a hűlés minden eseteiben. A „Santol“ kitűnő készítmény fájdalomcsillapító antiszeptikus, ezért egy házból sem szabad hiányoznia.

Hűlésnél, kéz és lábfájásnál, nyilalásnál a fájó testrészt Santollal dörzsölendő be, azután meleg gyapju-kendővel jól begöngyölendő és az izzadási ing cserélendő.

Spanyol náthánál, torokfájásnál, fejfájásnál, a fej, halántékok, nyak Santollal dörzsölendő be, néhány cseppet vattára csepegtetünk és bedugjuk a fülünkbe, az orrba, így nagyon jól tesz.

A „Santol“ mint s-árvíz, néhány csepp vízben használva, Menthol összetételével fogva hatalmas fertőtlenítő szer, antiszeptikus voltánál fogva, elpusztít minden mikrobat, amely a száj útján a szervezetbe jutna. Két-három csepp vattára csepegtetve a fogra téve csillapítja a fájdalmat.

A „Santol“-t még az egészséges ember, öreg és fiatal egyaránt kell használnia, az intellektuel épügy, mint munkás, sportember stb., mert e készítménnyel való bedörzsölés élénkíti a vérkeringést, megszünteti a fáradtságot és természetes élénkséget kölcsönöz a szervezetnek.

A „Santol“ kapható minden drogeriában és gyógyszerházban.

Nagybani eladás Emil Zaharia és Cernătescu Strada Popa Nan 181. Bucuresti.

Beállott a tél

A tél beállott hat Celsius fokkal zéró alatt és a Hétfegy országát behintette kristályos, szép zuzmarával. Csak a finom szalonoknak készült újságokban köszöntik ujjongó-boldogan ezt a napot: kezdetét a jég s ski-sportnak a háziestélyeknek, ahol tánc és jókedv út tanyát, a szezonnak, amikor meg lehet mutatni, hogyan spórol az ember egy sziliszkin vagy perzsa-bundával. Nyolcvanezer lejtő kerül és eltart tíz évig is, holott a tékozlók nyolcvanezer lejtő kabátokat vesznek, ami az idegy vágén széjjelmegey. És öröme a tél mindazoknak, akik szerepelni szeretnek. Társas-összejövetelek vannak, lehet beszélni, az ember kifejezi önmagát és van, aki meghallgatja.

Jöcskán hoz örömet a tél, de még több keserűséget azoknak, akiknek nincs sziliszkinjük és perzsa-juk és akiknek legkisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy miként hozzák fölötté nagyrabcsült énjüket kifejezésre.

Enlékszem kezdő újságírókoromból, ilyenkor Fröhlich János, a nagy pesti riporter minden poetikus vénáját megsarkantyuzta, hogy valami visszaemlékezése kapcsán hangulatos cikket írjon. (Isten nyugosztalja és adjon bűnbocsánatot neki ezért!) Legszivesebben Rooseveltről emlékezett meg, aki egykor Budapesten járt, fölkereste a politikusokat, a reprezentáns írókat és művészeket és János mindenütt a nyomában volt. Alapjában azért jött, hogy az amerikai magyarokat maga mellé hangolja, ha egyszer megint republikánus programmal meg akarná magát választatni az Egyesült Államok elnökévé.

„Tél volt, — írta a drága, kövér újságíró — minden úgy fagyott, hogy csakugy nyekkent és Teddy mester ellátogatott Mikszáthhoz. Sir, vágta oda a villogó togsora mögöl, sir, miért nem ír egy szép, megható mesét, mint Dickens a Karácsonyi Énekekben? Miért pocékolja el erejét olyan siket emberek jellemzésében, mint a Prakovszky kovács? Nincs szebb dolog a világon, mint fölemelni a művészet hatalmával a Tél szigorától lesújtott embereket! Tegye ezt és százhusz százalékkal levonás nélkül megnő a népszerűsége!“

Az embereknek tetszett a költészetnek és valószínűleg ez a humoros összegabalyítása. Senkinek eszébe nem jutott kikorrigálni Jánost, hogy Roosevelt nyáron volt Pesten, parlamenti szünet alatt, amikor Apponyi bevezette a képviselőházba és itt a villogó fogsora mögöl azt mondotta:

— Elvem minden elbukottat föltámasztani. De csak kétszer. Ha harmadszor is elesik, akkor hagyom őt a pocsolójában!

És Mikszáthtal egészen másról beszélt és Strobl Alajossal is. Csakugy az igazság nem mindig alkalmas hangulatos ébresztési. Olyasmiről kellett tehát írni, amit rá lehet aplikálni az aktuálításra, ha kell egy kis tödítással. Roosevelt kiaknáthatatlan volt ebből a szempontból és csak a háboruban szünt meg téma lenni. Mert akkor az amerikaiakkal a sértődöttség viszonyában voltunk és János nem akarta ismerni egykori barátját.

Mindéz abból az alkalomból jutott eszembe, hogy nekem milyen könnyű dolgom van ebből a szempontból. Nem kell kotorászni az emlékeim között, ha a hétről egy strófát kell zengenem. Csak kimegyek az uccára és már van miről mesélnem.

Ma a reggeli órákban felém jött hajdon fővel, nyitott kabátban egy jó emberem. Egyike azoknak, akik, ha futnék is uccán, megállítanak, mert mindig van valami fontos mondanivalójuk.

— Mit eszik?

— Mivel füt?

— Miért van bárányszőr a kabátján?

Hatfokos hidegben sürgős választ kért e kérdésekre. Ami nem volt olyan egyszerű, mert barát-

omnak a háboruban egy gránát elvette a hallását és nekem erre irással kellett válaszolnom.

„Fött dolgokat is!“ — irtam, az első pontra válaszul.

— Haladéktalanul abbahagyni!

„Miért?“ — irtam reszkető kézzel.

— A tűz megöli az életmolekulákat, amik fütik a szervezetet. Erre most nagyobb szükség van, mint Julius végén.

„Fával fütök“ — válaszoltam a másik kérdésre.

— Rosszul teszi — korholt. A fa nem arra való, hogy elégessék, hanem, hogy hidakat, butort, gerendát készítsenek belőle, amikor már beteljesítette hivatását és nem hoz gyümölcsöt.

„Nem gyümölcsfával fütök“ — irtam dermedt kézzel.

— Mindegy! — toporzékolt. Ami önnek nem gyümölcs, az lehet élelem az erdő vadjainak. A legnagyobb barbárság a bükköt és vadgesztenyét és a hársfákat életük teljében megölni.

„Nem én teszem!“

— Mindegy! De támogatja a bünt. Én magát egészen más embernek ismertem!

„Mit csináljak?“

Négyezer résztvevővel nyílik ma meg a nagyváradai diákkongresszus

Zászlódiszben várja Nagyvárad az érkező diákokat

(Oradea-Nagyvárad, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A román egyetemi hallgatók nagyváradai kongresszusa ma reggel veszi kezdetét. Péntek óta a különböző tartományokból berobogó vonatok százzszámra öntik magukból a kongresszusra érkező diákokat. Tegnap este a reggeli diákokat hozó gyorsvonat kisebb-nagyobb balesetek után, amelyeket a túlzott temperamentumu fiatal utasok okoztak, futott be Nagyváradra. Tegnap, szombaton reggel különvonaton még száz jászi diák érkezett meg. Délután nyolcszáz kolozsvári egyetemi hallgató szállt le a nagyváradai állomáson, ahol a kongresszus csoportokban érkező résztvevőit a város vezetői ünnepélyes fogadtatásban részesítettek. A fogadtatások után a diákcsoportok teljes katonai rendben vonultak be a városba.

Nagyváradon nagy előkészületeket tettek, hogy a diákok fogadtatása a legvendégszeretőbb legyen. A kongresszus teljes ideje alatt a prefektura rendeletére zászlódiszbe öltözik Várad. A megérkezett diákokat Nagyvárad vendégszerető polgárainál szállásolják el, akik a rendőrség felszólításának faji különbségre való tekintet nélkül tettek eleget.

A kongresszus reggel 9:30 órakor Te Deum-mal veszi kezdetét, amelyen az összes hatóságok részt vesznek. Utána Ferdinánd király szobra előtt nagyszabásu nemzeti ünnepélyt rendez az ifjúság, melyen nagyrészt a nagyváradai jogakadémia diákjai szerepelnek.

A kongresszus résztvevőinek fele már Nagyváradra érkezett. Vasárnap délutánig még kétezer diák megérkezését várják Nagyváradra, úgy, hogy a kongresszus délutáni megnyitó ülésén előreláthatólag négyezer diák vesz részt.

A kolozsvári diákság vezetői felkeresték a pénteki napon Kolozsváron tartozkodó Tatarescu minisztert, akinek megígérték a gyűlés méltóságteljes lefolyását.

Vége a kalapszezonnak! Az „IDEAL“-ba

elkészve érkezett 10.000 darab filz-, nyulszőr- és bársony-kalap minden elfogadható áron lesz elárúsítva. Reggel 8-1-ig, d. u. 3-7-ig. Reg. Ferd. 8. Átalakítás gyári áron.

Ingyen utazik

Clujra és vissza, mert

„Parisien“ Áruház, Cluj, Calea Regele Ferdinand 12.

rőfös osztálya megnyitásától kezdve, minden vevőjének, ki utiköltségének huszszorosát vásárolja, vasuti jegyét ide és vissza megtéríti. Most már minden árucikket u. m. férfi és női szöveteket, vászonárut, férfi és női divat, kötött-áru, porcellán és üvegáru, cipőt, játék, bőrönd és bőrdiszmiáruat a legolcsóbb árakon és legnagyobb választékban a Parisiennél szerezheti be.

Plüsch kabátok gőzölése, szőrmebundák tisztítása legolcsóbb CZINK-nél, Cluj

ÓRIASI NYEREMÉNYEK
a legzserencsőbb esetben

18.000,000

(Tizennyolc millió lei).

Jutalom és nyeremények:

12.000,000

6.000,000

2.400,000

1.800,000

stb. stb. Lei, összesen 50,000 nyeremény, több mint **egynegyed millárd Lei.**

Azonnali kifizetés készpénzben államilag, van biztosítva. **Semmiféle nyereményilleték, egyáltalán semminemű levonás.**

Az összes sorsjegyek fele okvetlen nyer!

A sorsjegyek olcsók

és pedig:

Egész
800 Lei

Fél
400 Lei

Negyed
200 Lei

Fizetendő a sorsjegy vétele után.

A megrendeléseket haladék nélkül kéri a szenzációs nyeremény-rekordjairól mindenütt és t. olvasóinknál már 30 év óta legjobban ismert

Fritz DÖRGE bank

Wien, I/c, Kärntner Strasse 43.

Huzás már
1927. december 28-án
kezdődik

Központunk: **DÖRGE FRIGYES bank r. t.**
Budapest, Kossuth Lajos-ucca 4.

készpénzzel küld hivatalos tervet, sorsjegyeket, nyereményjegyzéket a

magyar kir. osztálysorsjátékra

A Szent Rókus lábsó

A Szt. Rókus lábóval egy csekély mennyiséget meleg lábvízben feloldunk, nyerünk ezáltal oxigénnel telített vizet, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fájós lábra, megszünteti a kinezásokat, melyeket a cipő szorítása okoz. — Megszünteti a fagyásból származó viszketetést, — Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrkeményedéseket elannyira, hogy azok kés vagy betrta nélkül eltávolíthatók.

Egészen biztos, hogy a Szt.-Rókus lábó a legelhanyagoltabb lábat is ujja alakítja, annyira, hogy a szűk, sőt új cipő olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Járkálhat, amennyit akar, állhat egy helyben órákig, a fáradság vagy fájdalom legcsekélyebb jele nélkül.

Ára 45 lei. Kapható minden gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a főlerakathoz: **Rozsnyay gyógyszerár, Arad**

Eredeti csakis zöld csomagolásban!

Összeesküvést fedeztek föl Szyriában

El akarták tenni láb alól Szyria állam elnökét, Achmed Nami bejt

(Jeruzsálem, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Damaszkuszából érkező hírek szerint Achmed Nami bej, a francia mandátum alatt álló Sziria államelnöke ellen összeesküvést fedeztek fel. Az összeesküvést két sziriai nemes ember kezdeményezte. Mindketten az egykori kalifának, Husszeinak hívei. A rendőrség névtelen levélben tették figyelmessé a ké-

szülő merényletre. A levél szerint Achmed Namit egy autóról akarták lelőni, amikor palotájából napi sétájára indul. A rendőrség le-tartóztatta a levélben megjelölt két embert, akik tagadják az összeesküvésben való részességüket, de a házkutatásnál talált bizonyítékok ellenük szólnak.

A kolozsvári kereskedelmi kamara szigorú kritikája a sikertelen állatexportvásárokról

Főleg a propaganda hiányára és a közvetítő kereskedelem kizárására vezethető vissza az eddigi eredménytelenség

(Cluj-Kolozsvár, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton este tartotta meg havi rendes közgyűlést a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara. Negrutiu F. Ioan elnöki megnyitja után az ügyvezető igazgatóság jelentését terjesztette elő Caciula Miklós főtitkár. A jelentés szigorú, de objektív kritikát gyakorol az állatexport fellendítésére szánt vásárok hevenyészett elrendelése fölött. Erre vonatkozó meg-jegyzéseit és javaslatait a kamara a kormány elé is terjesztette memorandum formájában. A memorandum szerint a vásárok megrendezése körül az első hiba ott történt, hogy az akcióba a kamarákat egyáltalán nem vonták be, holott ezek a szervek már eddig is foglalkoztak vásárok rendezésével és az ezek során szerzett tapasztalatokat igen jól lehetett volna értékesíteni az exportvásároknál is.

vásárokról kizárták a közvetítő kereskedőket holott a kamara által autorizált alkuszok igen gyakran elősegítik az üzletkötéseket, minthogy a tájékozatlan külföldi vevő a rendelkezésére álló két-három óra alatt nem is képes közvetítő nélkül nagyobb vételeket perfektuálni.

Hibáztatja a kamara kritikája a vásári illetek bevezetését, amikor a rendes vásárokon semmiféle illeteket nem kell fizetni. A vásárló szándéku külföldiek becsapva érzik magukat, hogy a lanszirozott hírekkel szemben az exportálatok fuvardíját nem szállították le, a vámcsökkenést pedig általánosságban adta meg a kormány. Nem volt szerencsés gondolat a vásárok megtartási helyét oly módon megállapítani, hogy a hizlalóállatok nagyrésze távol esik a vásároktól, ami az amugyis csekély kedvezményeket illuzióriussá teszi.

Még súlyosabb hiba volt a kellő propaganda elmulasztása. Ezzel magyarázható, hogy az eddigi vásárokra alig jöttek külföldi vásárlók. A hivatalos propaganda abban merült ki, hogy néhány külföldi román konzulátust értesítettek az exportvásárok megtartásáról. A vevők elmaradását azzal is indokolja a kamara, hogy a

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Hasonlóképpen változatlanul elfogadták az ügyforgalmi jelentést, a nyugdíjszabályzatot és a kamara 1928. évi költségvetési előirányzatát, amely 9 millió 171.999 lej 26 bani bevételt és ugyanilyen összegű kiadást foglal magában.

Uj választás nélkül nincs megegyezés, mondja a nemzeti parasztpárt válaszirata a kormány ajánlatára

Presan tábornok szerint csak a nemzeti parasztpárt kerülhet kormányra

(Bucuresti-Bukarest, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt várva várt válasza végre a liberálisok előtt fekszik. Minden várakozásnak megfelelően

kézbesítését és ezért délelőttre miniszteri tanácsot hívott össze, de mivel a miniszterek az elhunyt miniszterelnök sírjához Floricába utaztak ki, a minisztertanács elmaradt.

a nemzeti parasztpárt vezérőlbizottsága elvetette a liberálispart kollaborációs javaslatát.

Maniu találkozása a miniszterelnökkel

Bukaresti tudósítónk esti telefonjelentése: Ma délután négy órakor Maniu Gyula Titulescu lakásán találkozott Bratianu miniszterelnökkel, akinek átnyújtotta a vezérőlbizottságnak a liberális part három oldalra terjedő ajánlatára tett két gépírt oldal terjedelmű válaszáat.

A válaszirat hangsúlyozza, hogy a parlament mai összeállítása törvénytelen. A liberális törvények magukon viselik a zsarnokság és a pártérdek bélyegét. Végül azt mondja a válaszirat, hogy a nemzeti parasztpárt már két ízben próbált egyezséget kötni a liberális párttal, de mindkét esetben olyan keserűen csalódtak,

Szenzációképen hat a liberális ajánlatnak eddig még nyilvánosságra nem hozott befejezése, mely hangsúlyozza, hogy az ajánlat el nem fogadása esetén a liberális kormány nem vállalhatja a kormányzás felelősségét.

hogy az ilyen tárgyalások iránt való bizalmuk teljesen elvesztették.

A válaszirat visszautasítja a liberális ajánlatot. Indokolásában a levél kifejti, hogy a nemzeti parasztpárt elismeri az egységes nemzeti kormány szükségességét, azonban ragaszkodik ahhoz, hogy ez a kormány alkotmányosan megválasztott parlamentben alakuljon meg és a törvényhozó testületek pártarányában történjenek meg a kollaboráció.

A vezetőbizottság ülése viharos volt. Az erdélyiek egyrésze és a Stere frakció tagjai is a megegyezés mellett voltak, de a vita során látható volt, hogy szavazás esetén a kollaborációs javaslat elbukik. Ezért az elnök Maniu felkérte a megegyezés mellett felszólaló pártvezéreket, hogy szavazzanak a kollaboráció ellen.

Maniu két órán keresztül tárgyalt a miniszterelnökkel, melynek során nyilvánvalóvá vált, hogy a két párt között minden kollaborációs kísérlet végkép meghiusult.

Igy a nemzeti parasztpárt vezérőlbizottsága egyhangulag utasította vissza a javaslatot.

A két pártvezér találkozása után Presan tábornok a miniszterelnöknek kijelentette, hogy a helyzet tarthatatlan és az egyetlen lehetőség az, hogy a nemzeti parasztpárt a kormányzást egyedül vegye át.

Heves viták támadtak a válasz megírása körül is. Egyesek egyszerű „nem”-mel akarták az ajánlatot visszautasítani, de a többség úgy határozott, hogy a további tárgyalások lehetővé tétele végett udvarias levélben értesítsék a liberális partot a tárgyalások meghiusulásáról.

A miniszterelnök reggel kilencre várta a választ

Magyar Színház vasárnapi előadásai:

3 kor: Piroska és a farkas (Gyermekelőadás, olcsó helyárakkal)
6-kor: A szombatesti hölgy
8^{3/4}-kor: Csattan a csók

MEGNYILT
ארמ. כשר BODEGA

Naponta friss felvágott, tejtermék és saját készítményű sütemények. Viszonteladók kedvezményt kapnak. Ugyanott a kapubejáraton **כשר** mészárszék. Naponta frissen vágott liba, libaszir, zsirnakvaló kapható

Malom-u. 8.
volt Lebovics-féle mészárszék

HUSZADIKSZÁZAD

KÜLÖNBÖZŐ HARCTEREKEN századunkban is folynak tovább az ősi ütközések az osztályok és a hozzájuk tartozó ideológiák között. A első sorban küzdő ellenfelek ma a polgár és a proletár. A polgárnak ugyan majd minden európai államban két frontja is van. A polgár ugyan sok helyen viaskodik még a feudális uralmalal is. Ez a harc lényegében azonban már történeti *inaktualitás*. A valóságban e harc azonban még sok helyen áll, — meglehetősen szíves kitarással. A század aktuális hadjárata azonban nem a feudális ur és a polgár, — hanem a polgár és a proletár között folyik: a világtörténelem sorsa ma e két ellenfél összecsapásában revellálódik. A polgár és a proletár közti harc a főhadiszíntér, — minden egyéb harcterek mellékes csatározások, melyeknek győzelmei vagy vereségei nincsenek semmi befolyással a főhadműveletre: — a mellékhadiszínterek sorsát és problémáit a központi hadműveletek sorsa dönti majd el...

A harc, — amint az köztudomásu — a leg-erősebb és a legláthatóbb a gazdasági téren. Ezen a téren az osztályok közötti harcnak, mindkét fél részéről, megvannak a maguk éles fegyverei, melyek mindkét oldalon súlyos sebek ütéseére alkalmasak. Nem kevésbé élesen folyik az osztályok közötti harc az ideológiák területén... A XX. század egyik ismertető jegye, hogy a két ellenfél az ideológiák területén végleg megszerveződött. Ha u. i. a XIX. század folyamán külön ideológiai területtől deklarálódott a tudományos szocializmus, ugy a XX. században, rejtett és lappangó életek után, e külön területek véglegesen kinőtték a zárt és egyértelmű s a pontosan hozzájuk tartozó *világképet*. A szocialista világkép e szerveződési és beérési folyamata az utolsó félszázad eredménye: szerveződése és érése részben a homályban folyt le, — mindenképp függetlenül azonban a polgári világképektől. Történeti tény az is, hogy a polgári világképek öntudatos harcokéssége és revíziója, a tőle független proletár világkép kialakulásának apropójára történt...

A proletár világkép első alapvető különbsége bármely polgári világképtől: az *osztálytudat*. Az egész proletár gondolkodás, minden proletár ítélet az osztálytudaton orientálódik.

A proletár osztálytudat a legkevésbé sem ideológiai fikció. A proletár osztálytudat következménye annak, hogy a proletár azonos a foglalkozásában és életmódjában. A polgár osztálybeli összetartozása a proletárral szemben, munkája és életmódja differenciáltabb volta miatt, csupán csak ideológiai: a proletáré viszont valóságos. A proletár *közösségérzés*, mely a proletár világképnek második alapvető ténye. Ez a közösségérzés jelentősebb tényező a világkép természetében, mint ahogy az az első pillanatra látszik. Ez a közösségérzés határozza meg a proletár számára ugy a társadalomnak, mint a természetnek a jelentőségét: ez állapítja meg a proletár-egyen helyét a világban: aminek részletes értelme az, hogy az egyes ember alá van vetve a közösségnek, melyet magafe lett levőnek és kötelezőnek tart. A sokat hangzatosított *kollektivitás* fogalmának ez az élményszerű és ideológiai értelme a proletáriátus világképében.

Van azonban, még ha a fecsegők és ideológiai svindlerok tagadják is, — *proletár individualizmus*. A proletár individualizmus kétségtelenül különbözik a polgáritól. Elsősorban nem önmagába való zárttság és nem a szellemi más hovatarozás a proletár individualizmusa. A proletár individualizmusa nem idegenség, nem hontalanság s nem intellektualis különködés. Ennek az individualizmusnak szférája az emberi *méltóság* és az emberi

felelősség: az elnyomott rétegekből felemelkedő ember individualizmusa tehát.

Érdekes sajátága a proletár világképnek a proletáriátus *dinamikus világát* — élése. A fejlődés fogalma, melyet Hegeltől örökölt a tudományos szocializmus, uralkodó fogalom a proletár világképben. A proletár világképben a társadalmi valóság és a természet állandó és szükségszerű fejlődési mozgásban levő folyamat. A fejlődés olyan kizárólagos fogalma a proletár világképnek, hogy enélkül a fogalom nélkül az egész elképzelhetetlen. A proletár világképnek ez a fogalom adja ethosát; ez szabja ki kötelezéseit; ez teszi progresszív világképpé. Ebből a fogalomból következik a proletár világkép *páthosza*: azaz — dolgozni az előrehaladás szolgálatában, dolgozni az emberiség továbbfejlődésén...

Van a proletár világképnek még egy fontos eleme: az *aktivitás*. A proletár aktivitás a következőkből áll:

A proletár aktivitás elsősorban a cselekvést hangsúlyozza, — szemben az érzülettel. Ezért áll *idegenül* a fönnálló formákkal és tradíciókkal szemben. Mindezek u. i. értelmetlenné váltak előtte; ebből pedig szükségszerűen következik az *ujjépítés*, a *cselekvés*.

Hasonlóan szükségszerű következmény a proletár számára az életfentartás szükséges munka értékelése és hangsúlyozása.

Viszont a kötelességérzés s az előbbi pontokban jelzett alapvető ideológiai tények, természetesen adják az emberiség továbbhaladásáért való aktivitást...

... Igy látja A. Lang heidelbergi szociológus egy dolgozatában a proletár világkép fővonlati- (G. G.)

A Semmitőszék is a Grödl cég javára döntött a milliárdos felsővisói erdőperben

(Sighet-Máramarossziget, december 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Több mint ötvenéves pereskedés után december másodikán végre megoldáshoz jutott a felsővisói közbirtokosság egy részének, a báró Grödl cég ellen indított milliárdos erdőpere. Az összes magyar és román igazságszolgáltatási fórumok a Grödl cég javára döntöttek ebben az ügyben, amelytől az inséges máramarosi lakosság tizezrei várták éveikig helyzetük megjavulását. Evtizedekig szünetelt a munka a hatalmas visói ősrétegekben a per elhúzódása miatt és legutóbb maga az egzisztenciájában érdekelt lakosság, valamint a haldokló gazdasági élet követelte a per sürgős eldöntését.

Azután, hogy a Semmitőszék elsőiben halasztotta el az ítéletet, a közbirtokossági vagyon felosztásával állítólag meg nem elégedett felperesek jórésze vissza is vonta keresetét, mert

meggyőződtek róla, hogy érdekeik nem szenvedtek sérelmet a Grödl cég részéről. Bizonyos oldalról azonban a pert zsidókérdésnek igyekeztek beállítani és igen magas pártfogók támogatásával kitermelésüket a per folytatását, mialatt az erdősegek kitermelésének késése miatt a havasi lakosság ezerszámra kényszerült otthon, vagy távoli vidékekre vándorolva nyomorogni.

Ilyen előzmények után, amelyeknek még igen sok nyilvánosság elé nem került érdekes kulisszatitkok van, érthető az a páratlan érdeklődés, amely háromszori elhalasztás után a Semmitőszék december másodikiki tárgyalása iránt megnyilvánult. Máramarosszigeten szombaton a kora reggeli órákban terjedt el a hír, hogy a Semmitőszék is a Grödl cég javára döntött. Az ítélet nagy megnyugvást keltett a máramarosi lakosság körében.

Az arcbőr ápolása megköveteli

Mouson bőrápolás a legmegbízhatóbb eszköz az arcbőr és kéz ápolására. A **Creme Mouson-bőrápolás** feltétlenül eredménye: tiszta, fénytelen, egyenletes és fiatalosan üde arcbőr és előkelően ápolat kéz. A **Creme Mouson** eredményét szinte egyedülállónak lehet mondani. A Creme Mouson minden jobb szaküzletben kapható. Nagyban eladás:

Roxin & Pataki, Temesvár, Bul. Berthelot 19. Kísérlelje meg

a Creme MOUSON használatát

egy megbízható bőrápoló-szer használatát. Széles, esős időben épügy, mint a napsütésben a Creme

As Uj Kelet
dől
Ezrekezt
Felső s
Az Uj Kelet
me

— D
zsidó h
Budapest
rint a L
neológ zs
országgyű
— A
gyalás
cseh kor
lásokat a
mindig a
verziák k
puszta
pápai nu
— M
den esz
ségét. E
nai szer
szentesít
kamara
Olaszorsz
ország na
szabadság
bitsa. Ol
landó m
fentartás
viszony
sorban sz

Bl

sorsjegy
küldje t
reménye
zott Dör
Kármter
lej. Fön
Sorsjegy
gyed 200

— K
kedése
relmére
Sally R
váltak V
ketten az
a másikn
mindig tr
Borbála,
hogy növe
ben maró
A marólu
égette. Sa
belovetett
Rözi, ért
hidról szin
mentették

Vasárnap
11 óra

(M)

6
V
hó és

1927

43 pont

HIREK

Az Új Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
 Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
 Főszerkesztő: Marton Ernő.
 Az Új Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Vasárnap
 5688. Kiszlév 10.
 1927. dec. 4.
Hétfő
 5688. Kiszlév 11.
 1927. dec. 5.

— **Dési Gézáat akarják a budapesti zsidó hitközség elnökévé megválasztani.** Budapestről jelentik: Megbízható értesülések szerint a Léderer Sándor dr. halálával megüresedett neológ zsidó hitközségi elnöki székbe Dési Géza országgyűlési képviselőt akarják megválasztani.

— **A cseh kormány újra felveszi a tárgyalásokat a Vatikánnal.** Prágából jelentik: A cseh kormány legközelebb ismét felveszi a tárgyalásokat a Vatikánnal. A ellentétek elsimítását még mindig a Husz-ünnepségek körül felmerült kontroverziák késleltetik, valamint az, hogy a szentszék pusztá presztizs-kérdésből ragaszkodik Marmacci pápai nunciust viszatéréséhez.

— **Mussolini újra kijelentette, hogy minden eszközzel megvédi Albánia függetlenségét.** Rómából jelentik: Az olasz-albán katonai szerződésnek az olasz király által történt szentesítése alkalmával Mussolini levelet írt a kamara elnökéhez, amelyben kijelenti, hogy Olaszország szándékai változatlanok és Olaszország nem fogja tűrni, hogy az albán állam szabadságát és függetlenségét bárki megcsorbítsa. Olaszország pozitív együttműködésre hajlandó minden hatalommal, kizárólag azért, hogy fenntartsa és biztosítsa a baráti és jószomszédi viszony fejlesztését minden állammal, de elsősorban szomszédjaival szemben.

Blatt Angol pulover L. 590
 férfi és női
Blatt áruház Cluj

— **Az új osztrák osztályorszájáték sorsjegyeire vonatkozó megbízást** sürgősen küldje be a sorsjegyek árusításával és nyeremények kifizetésével hivatalosan megbízott Dörge Frigyes bankházának, Wien, I-c. Kärntnerstrasse 43. Nyereménytőke 260 millió lej. Főnyeremény és jutalom 18 millió lej. Sorsjegyárak: Egész 800 lej, fél 400 lej, negyed 200 lej.

— **Két lánytestvér tragikus végű vetélkedése egy budapesti kereskedősegéd szerelméért.** Budapestről jelentik: Sallay Borbála és Sallay Rózsi nőtestvérek, mindketten szerelmesek voltak Veszely László kereskedősegédbe. Mindketten azt követelték a fiatalembertől, mondja meg a másikkal, hogy szakít vele. Veszely azonban mindig tréfával ütötte el a dolgot. Tegnap Sallay Borbála, miután hatástalanul szólította fel Veszelyt, hogy nővérével szakítson, üveget rántott elő, amelyben maróanyag volt azzal Veszely arcát leöntötte. A maróanyag a fiatalembert félarcát és szemét kigégette. Sallay Borbála erre a Dunához rohant és belevetette magát a folyóba, de kimentették. Sallay Rózsi, értesülve a kettős tragédiáról, a Margit-hídról szintén beleugrott a Dunába, de őt is kimentették.

Vasárnap délelőtt 11 órakor van a **Mandarin** (Mr. Wu) sajtóbemutatója a Select mozgóban

„Wimpassing”
 hó és sárcipő a legjobb és legolcsóbb

1928 Belföld-külföld legnagyobb sikerű zenesámait tartalmazza az új **Moravetz Album** 1928
 43 pompás zenemű 175 lei. Mindenütt kapható

— **A kolozsvári Ceira Mizrahi Chanukka-ünnepélye.** A kolozsvári Ceira Mizrahi december 10-én tartja ezévi Chanukka-ünnepélyét, az építő-iparosok otthonában, melyre már serényen folynak az előkészületek. A műsor kiemelkedő pontja Wasserstrom Sándornak, a Mizrahi szervezetnek a bázei kongresszusra kiküldött delegátusának ünnepi beszéde lesz. A „Recept gegen Schwiegers“ c. jiddis vígjáték előadása mellett különböző magán-számok fogják tarkítani a nagyszerűnek ígérkező estély műsorát.

* היום בד' דעצעמבער בערע בשעה שמונה תהיה ישיבת החוג העברי. כל ההכרעים מתבכשים דהפוע על הישיבה כאולם התאחדות הלאומית (Str. Baron L. Pop 10.)

* **Kalap-bársony** minden színben 95 lej, a Gólya-Áruházban.

— **Feljelentést tettek egy budapesti házépítőszövetkezet vezetősége ellen.** Budapestről jelentik: Altörjay Sándor ügyvéd tegnap ötezer panaszos nevében feljelentést tett a budapesti főkapitányságnál az „Akarat” című házépítő szövetkezet vezetősége ellen. A feljelentést tevő ötezer panaszos annak idején mind belépett a nevezett házépítőszövetkezet tagjai sorába, amelynek tagsági díjait rendszeresen fizették és megfelelő számú részvényeket vásárolva, igényt szereztek arra, hogy a szövetkezet nekik kertesi családi házat építsen. A szövetkezet elnöke annakidején Oláh Dániel volt, a Friedrich kormány egyik miniszter-re. A szövetkezet pénztárába befizetett pénzeket állítólag nem kezelték el, hanem, mivel a szövetkezet mindjárt a forradalom után alakult meg, ezek az összegek a devalváció alkalmával elértéktelenedtek. A szövetkezet 60 ezer tagjából 55 ezer beleenyugodott ebbe az indokolásba, de a fenti ötezer pert indított. Az ügyben Bartha rendőrfőtanácsos megkezdte a nyomozást.

— **Házasság.** Özv. Dávid Hermanné és Bornstein Mózes meghívják jóbarátaikat és ismerőseiket december hó 9-én Petroseniban megtartandó egybekelési ünnepélyükre.

* **Kézimunka kiállítás** Neumannál Reg. Maria 10. vasárnap éjjel 12 óráig. Szencziócs lesz.

* **Antiptysin** tüdőbaj elleni szer. Több mint 5000 gyógyult s már munkaképes ember igazolja biztos sikerét. Feltaláló Oláh Károly nagyverneyi plébános ur. Engedélyezve a Román Közegészségügyi Minisztériumtól 1937/1924. Magyar szabadalom 64078—1914. Ismertető füzetet küld az egyedüli készítő: *Osváth-gyógyszertár Targu-Mures.*

Kötött divatkabát 485
Blatt mindenszínben lei
Blatt-áruház CLUJ

* **Hollandiában odafagyott egy vonat a sinekhez** és a bennetartózkodó közismert kolozsvári újságíró még meg sem hült a rettenetes hidegben, mert télikabátját a Katz és Fia cégtől (Cluj, Piata Unirii 10.) vette, ahol bő választék van ulsterekben és palétókban.

— **Letartóztattak egy budapesti detektívet, aki rendszeresen foglalkozott üzletek és lakások fosztogatásával.** Budapestről jelentik: A rendőrség őrizetbe vette Geleszka Sándor detektívet, akiről kiderült, hogy rendszeresen foglalkozott lakások és üzletek fosztogatásával, egy betörőbanda segítségével.

— **Rothermere Amerikába érkezett.** Newyorkból jelentik: Az Aquitania nevű hajó fedélzetén lord Rothermere ma Newyorkba érkezett, ahol többek között Borah szenátorral fog politikai megbeszéléseket folytatni.

* **Mintás Cord bársony** 98, 118 és 150 lej, a Gólya-Áruházban.

Mefőrkézt a friss bánati tollu és pihe
 a „RECORD” paplan áruházba, Strada Vlahuța (Bólyai-u.) — Ugyanott paplan, matrac és fehérenemű kapható.

— **Adventisták országos konferenciája.** Az adventisták kolozsvári csinos kis templomában ünnepi keretek között tartják négy év után Románia „hetednapos szombati adventistái” második országos konferenciájukat. A zöld gallyakkal földszített templomban a megoyító beszédet péntek délelben Chrissian, az európai adventista szervezet elnöke tartotta német nyelven. A dán származású prédikátor hetedmagával érkezett Kolozsvárra, ahol Erdélyből, Munteniából, Moldovából és a Bünágból körülbelül százötvenen érkeztek. A konferencia e hónap 6-áig fog ülésezni és ez idő alatt a szepta négy évre kiható munkaprogramját állapítják meg. A program főleg speciális és jóléti természetű problémák megoldására szorítkozik. Gyermekgondozás, züllöttek jó utra térítése, árvák, özvegyek és agazok istápolása és a Biblia szellemében való fölvilágosítása. A konferencia kolozsvári szónoka Truppel Győző volt, Bukarestből B. P. Paulini szólt föl, Temesvárról B. H. Hermann ismertette a bánági munkát, míg a kolozsvári Farkas Dániel az adventista ifjuság föladatait körvonalazta. A közeli napokban meg fogják ejteni a választásokat.

* **Sima Cord bársony** minden színben 88 lej, a Gólya-Áruházban.

Selyem florharisnya 98
Blatt minden színben ..lei
Blatt-áruház, CLUJ

URANIA MOZGÓ
 Ma utoljára

Napoleon
 I. része
 Holnap: **NAPOLEON**
 II. és utolsó része.

KOTTALEPAGE Kérjen jegyzéket

Játékárú és karácsonyfa-disz
 árúink óriási választékban és feltűnő olcsó árakban

ENGROS beérkeztek. ENGROS

Vidéki cégeknek bevásárlás esetén vasúti költségeit megfizetjük. Megrendeléseket pontosan és olcsón aznap leszállítjuk.

Schwarz Sándor és Társa
 Oradea Gegr. 1895. — Telefon 7-87 Nagyvárad

Megkezdődött az 50,000 karácsonyi ajándék szétosztása. Minden vevő kap!

FISCHER üvegudvar, CLUJ

Közgazdaság

Az export-import meggyorsítása érdekében éjszaka is fogják elvámolni az árukat

Egyelőre csak Biharpüspökön és Kurticson vezelik be az új rendszert. Románia eredményei a budapesti vasúti konferencián

(Cluj-Kolozsvár, dec. 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A napokban ért véget Budapesten a közép-európai és balkán államok konferenciája, amelynek az államközi teheráruforgalomra vonatkozó egyes határozatait az Uj Kelet már ismertette. Most érkeztek vissza a konferenciáról a CFR delegátusai, akik Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Bulgária és Görögország kiküldöttjei mellett Romániát képviselték Budapesten a delegátusok tesztelője szerint Románia igen értékes eredményeket ért el a konferencián, amely többek között megjavította a Közép-európa-val való teheráruforgalmi összeköttetéseinket. Az összes relációkban lényegesen meg rövidítették a tehervonatok menetidejét, hogy a szárazföldi teherszállítás felvehesse a versenyt a dunai hajózással. Ebben a tekintetben Románia kivívta, hogy Németországgal egy új közvetlen tehervonatot kapjon Lengyelországon át Bulgáriára és a kelet felé való csatlakozással.

A hozzáfűzött remények fokozatos bevalósulását ígérő exportvásárokkal kapcsolatban a román delegáció elérte, hogy a MÁV-tól és az osztrák államvasutaktól speciális szerelvényeket kapjanak az állatszálitványok. A romániai áruszállitványokat, minden más szállitványt megelőzve, fogják Budapestre, Bécsbe és Passau felé, Németországba továbbítani.

A külföldre irányuló áruszállitványok gyors továbbítását eddig nagyon megnehezítette azon körülmény, hogy a határmenti vámhivatalok éjjel nem vámoztak. Emiatt az áruvonatok többórás késést szenvedtek, ami nemcsak az exportkereskedelmet érintette hátrányosan, hanem sok panaszra

adott okot a külföldi vasutaknak is. A budapesti konferencián Románia delegátusai bejelentették, hogy a CFR intervenciójára a pénzügyminisztérium rövidesen bevezeti az éjszakai vámolást is, egyelőre Kurticson és Biharpüspökön.

Viharos jelenetek a prágai tőzsdén a Petschek-bankház árfolyammanipulációja miatt. Prágából jelentik: A „Ceské Slovo“ legutóbbi számában arról számol be, hogy a prágai tőzsdén viharos jelenetek játszódtak le a Petschek és Társa bankház igazgatójának és egy Epstein nevű ügynök árfolyammanipulációja miatt, melyet ezek a brüxi és északcsehországi kőszénbányák részvényeivel üztek. A brüxi szénbányák részvényeivel az elmúlt ősz folyamán 1840 cseh koronáról háromezerre szöktek fel, legutóbb pedig 1890-re estek vissza. Az északcsehországi bányapapírosok előbb 330 000-ról 4560-ra emelkedtek, majd 3460-ra estek vissza. Epstein állítólag mesterségesen idézte elő az emelkedést és a zuhanást, amelynek következményeit számos részvényes nyílt meg.

A kartonlemez és a papíráruk új behozatali rendje. A szakértői bizottság döntése alapján a pénzügyminisztérium a kartonlemez és a papírból konfekcionált áruk behozatali szabályzatának egységesítéséről ma rendeleti uton értesítette az összes vámhivatalokat. A rendelet szerint, amely azonnali hatállyal lép életbe, a papírmásé, papírkő, carton fibre, vulcan fibre és más elnevezések alatt ismeretes papírlémez készítmények, ha színezetlenek, a vámtarifa 797-ik tétele szerint vámolandók el,

színes állapotban a 798-ik tétel szerint. Mindazon papíráruk, vagy kartonból készült cikkek, amelyek a vámtarifa egyik tétele alá sem vonhatók, a 822-ik tétel alapján lesznek elvámolva, vagyis az ilyen cikkek után a főrészüket alkotó papírféle, vagy kartonlemezminőség vámjának háromszorosa fizetendő, tekintet nélkül arra, hogy van-e nyomás rajtuk, vagy sem. Az ilyen cikkeknek természetesen a göngyolyszabályt is be kell tartani. Ha ezek a cikkek finomabb anyagokkal kombinált formában kerülnek importra, minden egyes esetben a 836-ik vámtétel által megállapított kilónkénti 250 lej illetéket kell fizetni, tekintet nélkül arra, hogy milyen minőségű papírból, vagy kartonból készültek és milyen rendeltetéssel.

Iparpártolási kedvezmény. A december 2-án megjelent 267 számú „Monitorul Oficial“ által közölt minisztertanácsi határozat szerint a következő erdélyi és bánági vállalatok kapták meg az iparfejlesztési kedvezményeket: Stiaszny József kaptafagyára Arad; a „Rocca“ cég alatt működő betéti társaság által létesítendő harisnyagyár, Temesvár; Guth A. Fiai dugógyára, Szatmár.

Érdekes valorizációs per a bukaresti tábla előtt. Nagyérdeklődéssel valorizációs perben hozott elvi jelentőségű döntést a bukaresti ítélőtábla. A per előzményei 1919-re nyúlnak vissza, amikor a párisi Auguste Dormeuil & Co. különböző árut szállított a bukaresti M. Berthell cégnek azzal a feltétellel, hogy a megrendelést csak a lej javulásakor kell francia frankban és angyon fontban megfizetni. Az üzlet létrejöttkor a font 92 lejt, a frank 270 lejt ért. A lej azonban rosszabb lett, mire a párisi cég beperelte vevőjét. A törvényszék, abból kiindulva, hogy a felek intenciója semmiesetre sem lehetett az, hogy adós 92-ösnél, illetve 270 esnél magasabb árfolyamon fizesse meg valutatartozását, hanem ellenkezőleg, annál alacsonyabb kurzuson, — elutasította a felperes keresetét. Felelbezés folytán került az ügy a tábla elé, amely az elsőfokú ítélet megváltoztatásával, kimondotta, hogy a tartozás a font és a frank mai árfolyama szerint fizetendő, mert az a kikötés, hogy csak akkor fizetendő, ha a lej feljavul, a szerződés megkötése után lehetetlenné vált, vagyis ez a feltétel nemlétezőnek tekintendő.

Tőzsde

A piac stagnál, az árfolyamok változatlanok.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3135—3136	—	—	490	3130	11023	13683	65080	1929
Newyork	161 ¹ / ₂ —161 ¹ / ₂	51847	51885	2541	161	57130	70930	8375	—
London	790—791	253020	253037	12402	788	3789	3462	16470	48815
Páris	635—640	2040	2040 ¹ / ₂	—	636	2250	2791	13283	393 ¹ / ₂
Milano	885—890	2816	2816	13795	881	3105	3854	18345	543 ¹ / ₂
Prága	477—478	1536 ¹ / ₂	1536 ¹ / ₂	—	480	1633	210170	—	296 ¹ / ₂
Budapest	2840—2845	9075	907250	—	2832	—	12415	59070	—
Belgrád	—	913	913	—	286	1006	1249 ¹ / ₂	5941	176 ¹ / ₂
Bukarest	—	320	320	1565	—	352 ¹ / ₂	437 ¹ / ₂	2077 ¹ / ₂	62
Vasó	—	5815	5815	—	1815	6410	7952	37840	—
Bécs	2290—2295	73 ¹ / ₈	7310	—	2282	8055	—	47587	—
Berlin	3880—3885	12387	12389	—	3865	13655	16945	80650	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1565, Budapest 352¹/₂, Bécs 43750, Prága 20775.

Vasárnap délelőtt 11 órakor van **Mandarin** (Mr. Wu) sajtóbeszámolója a Se ect-mozgásban

Szörme mikádó L. 4000
Átmeneti kabátok
Bőrkabátok

Neumann M. Cluj
férfi- és fiaruha-áruháza
Főter 14.

Kottát bármilyet óhaj t,
azonnal megkap-
hatja

legolcsóbban Király J.
zeneműkereskedésében — Főter 15. szám

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

MAGYAR SZÍNHÁZ Heti műsor

Vasárnap 3-kor: Piroska és a Farkas. (Gyermekelőadás olcsó helyárral. Sorozatszám: 120.)
Vasárnap 6-kor: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 3-ad-szor. Sorozatszám: 121.)
Vasárnap 8³/₄-kor: Csattan a csók. (Operette-ujdonság 5-ödször. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 122.)
Hétfő: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 4-edszer. Napibérlet 20. C. Sorozatszám: 123.)
Kedd: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 5-ödször. Napibérlet 21. szám, A. Sorozatszám: 130.)
Szerda: Helge Lindberg a finn csoda-énekes hangversenye. (Bérletszűnetben. Mérsékelt emelt helyárral. Sorozatszám: 131.)
Csütörtök: Mesék az írógépről. (Operette-ujdonság, előszőr. Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárral. Premier bérlet 18. szám. Sorozatszám: 132.)
Péntek: Mesék az írógépről. (2-odszor. Napi bérlet 21. szám, B. Sorozatszám 133.)
Szombat 3¹/₂-kor: Bizáncz. (Ifjúsági előadás nagyon olcsó helyárral. Poór Lilivel, Táray Ferenczel, Janovics Jenővel. Bevezető előadást tart: Puskás Lajos tanár. Sorozatszám: 134.)
Szombat 8¹/₂-kor: Mesék az írógépről. (3-adszor. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 135.)
Vasárnap 3-kor: Egy éj Velencében. (Operette repriz. Kolbayval, Mende Klárral, László Andorral. Olcsó helyárral. Sorozatszám: 136.)
Vasárnap 6-kor: Mandarin. (Mister Wu) Poór Lilivel, Janovics Jenővel. Sorozatszám: 137.)
Vasárnap 8³/₄-kor: Mesék az írógépről. (4-edszer. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 138.)
Hétfő: Mesék az írógépről. (5-ödször. Napi bérlet 21. szám, C. Sorozatszám: 139.)
Kedd: Mesék az írógépről. (6-odszor. Napi bérlet 22. szám, A. Sorozatszám: 140.)

A színházi iroda közleményei

Mesék az írógépről. Az idei budapesti színházi évad legnagyobb és legtartósabb operette sikere: Mesék az írógépről. A Városi színházban adták elő s a statisztika szerint eddig 100.000 ember nézte végig, de még egyáltalában nem csökkent a vonzó ereje, mert valahányszor műsorra van tűzve, napokkal előbb elkaphodnak minden jegyet. A közönség végigtapsolja az előadást s a népszerű melódiákat együtt dudolja a színesekkel. A Mesék az írógépről bemutató előadása nálunk a jövő hét csütörtöki estéjén lesz. A gondos előkészületek s a parádés szereposztás itt is biztosítja az új operette sikerét. Kolbay Ildikó, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár, Miklóssy Margit, Köszegi Margit, Leövey Leó, Selmeczi Mihály, Lantos Béla, Izsó Miklós fogják a Mesék az írógépről főszerepeit játszani. A Mesék az írógépről hat egymásutáni estére van kitűzve: Csütörtökre, péntekre, szombatra, vasárnapra, hétfőre és keddre. Valamennyi előadásra átutítja a pénztár a jegyeket. Különösen a figyelmébe ajánljuk a közönségnek, hogy a szombati és vasárnapi előadásokat bérletszűnetben tartják meg s így az összes páholyok és zsöllyesékek is a nembérlő közönség rendelkezésére állanak.

Vasárnapi előadások. Három előadás lesz vasárnap a magyar színházban: Délután 3 órakor a Piroska és a farkas, vagy a Villámkirály leánya című látványos, tündéri mesejátékot adják a gyermekek számára olcsó helyárral. Hat órakor a Szombatesti hölgynek lesz a harmadik előadása, a címszerepben Poór Lilivel. Este háromnegyed kilenckor a Csattan a csók című francia operette-ujdonság kerül színpadra.

Electrica Cluj, P. Unirii 28.

Központi szálló épülete **Telef. 6-10**

Csillárok és asztali zseblámpák részletfizetésre.
Rádió és alkatrészek nagy választékban.
Vidéki megrendeléseket azonnal teljesít.

Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, László Andorral, Ihász Aladárral. A vasárnapi előadások jegyeit tanácsos már délelőtt megváltani, így elkerülhető az előadások előtti torlás a pénztár előtt.

Szombatesti hölgy ma is, hétfőn is, kedden is. Minden este az óriási sikerű Szombatesti hölgyet adják, amely ellen csak egy panasz hangzott el: sokan nevető görcsöt kaptak s ezt kifogásolják. Hétfőn este negyedszer, kedden este ötödször adják a Szombatesti hölgyet. A keddi előadást bérletszűnetben tartják meg.

Hölgyeim! A téli szezon most kezdődik nyulszőr és velour-ujdonságokkal. Ujból érkezett 5000 drb. Ára 200 lei és a legdrágább 280 L.

„CARMEN“ kalapszalon
Cluj, Cal. Victoriei No 4. (v. Kossuth L. utca)

KÖNYVVASZONLEPAGE

Alla ndr nagy raktár
Columbia, Odeon Decca
gramofonokban és lemezekben.
Angol import Nagyban árak

Fratii SEGALL
Bucuresti, Str. Carol 16. (post 20.) Etaj I.

Ingyen utazik Budapestre,

ha kötött- és szövöttáru

szükségletét fedezi a **Holló Harisnyaházban**

Selyemharisnya kis szövőhízával	P	5.—
Francia selyemharisnya	P	6.—
Francia selyemharisnya legfinomabb	P	7-60
Angol harisnya	P	2-08
Selyemnadrág	P	4-80

Nagy választék férfi-, női bőrkeztűkben, gyermekharisnyák, női-férfi pulloverek és kosztümökben
Holló Harisnyaház Budapest, VII. Király-utca 17. Holló-utca sarkán (volt erdélyi kereskedő)

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Allástkeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelíró levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

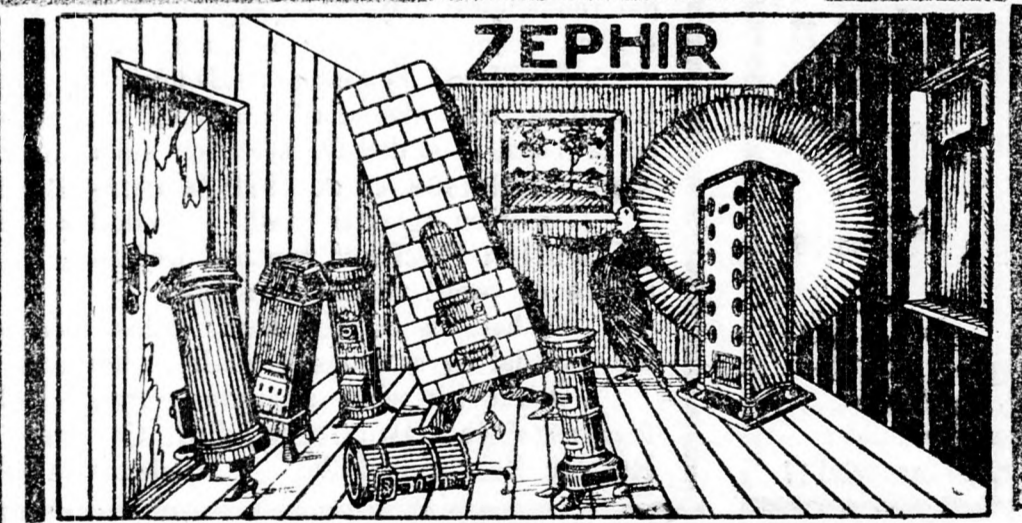
Oradea Tizenötödikéig uton. Jól vagyok. Vigyáz te is. Csókollak.

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesizsda és tükörgyár. Táblatveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükörök ujracsorozása. 1907

Legyőzte ZEPHIR kályha. Gyártja Szántó Dezső és Fia redőny- és kályhagyára
Oradea, Str. Marășesti No 8.

Már 10 csehkoronáért (50 leiért) kaphat 1/8 csehszlovák sorsjegyet az I. osztályra

Ungár S. bankházánál

Bratiszlava (Csehszlovákia) Ventur-utca 20.

Kis rizikóval csak nálunk nyerhet Nagy vagyont

Főnyeremény 2 millió Kc (10 millió Lei). További nyeremények: 1.000.000 Kc, 700.000 Kc, 300.000 Kc, 200.000 Kc, etc. etc. — Össznyereményérték: 60.000.000 Kc = 300.000.000 Lei.

Sorsjegyárak: 1/8 Kc 10 (Lei 50), 1/4 Kc 20 (Lei 100), 1/2 Kc 40 (Lei 200), 1/1 Kc 80 (Lei 400)

Redeljen azonnal a kezdőhúzásokhoz! Fizetés a sorsjegy vétele után. Diszkrét szétküldés. — Hazás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

Ügyes képviselők magas jutalékkal azonnal felvétetnek

GRAMOFONLEPAGE

FOCUS

tűzifavállalat

előnyösen ismert tűzifaberzerzési forrás, Cluj
Str. Gheorghe Enescu 3.
Tel. 4-88 (volt Gyufagyár-u.) Tel. 4-88

Mégis csak

Botot

szappannal lehet legjobban borotválkozni.

Utólérhetetlen gyártmány. Bőséges habot csinál
Vezérképviselő: B. Lax, Str. Batistei 14. Bucuresti

versenyen kívüli áron,
óriási választékban.

Köszörelés, nikkelezés
kifogástalanul és olcsón.

Kun Mátyás Fia

Cluj, Calea Victoriei No 2.

A cluji

„TACAMUL“

Ezüstárugyárban
készült minden darab evőeszköz és dísz tárgy ezen
gyárjellel van ellátva

Sürgönyeim:
„Tacamul“

Telefon 29.

300-as finomság!
Gyártmányaink minden jobb ékszerüzlet-
ben megrendelhetők. — Viszonteladónak:
„TACAMUL“ Ezüstárugyár, Cluj, Str. Memorandului 17

Nyerés eredményeim

a lezajlott sorsjátékon:

S. 100.000
= Lei 2 1/2 Milliő
az 54524 sz. sorsjegyre

S. 50.000
= Lei 1 1/4 Milliő
a 79202 sz. sorsjegyre

S. 40.000
= Lei 1 Milliő
az 55074 sz. sorsjegyre

S. 30.000
= Lei 750.000.—
a 19846 sz. sorsjegyre
a 96952 " " "

S. 10.000
= Lei 250.000.—
a 62125 sz. sorsjegyre
és még számtalan nagy
nyeremény

Friedmann szerencsése kolosszális

Huszmillió leit

S. 750.000 — nyerhet ön egyetlen sorsjeggyel.
A világ legkedvezőbb sorsjátéka.

100.000 sorsjegy — 50.000 nyeremény.

Huzás (1. osztály) December 28. és 30. 1927

Sorsjegyárak	1/4	1/2	1/1
osztályonként	S. 8.— (Lei 200.—)	S. 16.— (Lei 400.—)	S. 32.— (Lei 800.—)

Rendeljen azonnal

A rendelés vétele után az eredeti sorsjegyet a hivatalos játéktervvel azonnal megküldjük önnek. Fizetés a sorsjegy kézhezvétele után. Megrendeléseket a következő címre kérünk:

Ludwig Friedmann

Wien, I. Salzgies 12/11.

Egy ruhára való

bársony 264

minden színben Lei

**Szabó Jenő divatruházá-
ban - Cluj**

Galsworthy

A Forsyte Saga

A huszadik század regénye. Az egész társadalom élete egy család történetében. Az új regényírás legelső remeke. — Fűzve 612 lei, kötve 867 lei Három kötet! utánvétellel szállítja.

LEPAGE KOLOZSVÁR

A világ leg-
nagyobb ka-
nadai vasut-
és hajóstársa-
sága

Miért örvend a „Canadian Pacific“ olyan rendkívüli nagy népszerűségnek?

Mert kitűnő az ellátás, pompás a kiszolgálás, rendkívül kedélyes a környezet és mert az „EMPRESS“ expressz gőzösökkel kitűnő az összeköttetés Antwerpen—Cherbourg—Hamburgból Kanadába közvetlenül, minden átszállás nélkül. A hajó csak 4 napig van nyílt tengeren. A III.-ik osztályban is kényelmes kabinok vannak 2—4 és 6 ágygal.

Csakis a „Canadian Pacific“ vonalán utazik a kivándorló — hazájából egészen a kanadai rendeltetési helyéig — egyazon vasut- és hajóstársaság oltalmában, annak alkalmazottai vezetésével, a társaság hajóin és vasuti vonalain.

FONTOS! Földmives családok, mezőgazdasági és háztartásbeli női alkalmazottak, akiknek Kanadára szóló kivándorló utlevelük van, minden külön bevándorlási engedély nélkül utazhatnak az év bármely szakában, korlátlan számban. Egyedül utazó földmivesek vagy mezőgazdasági munkások csak 1928 február hó 15-ike után indulhatnak.

Az ilyen egyedül utazó kivándorlók a Kanadába való bevándorláshoz szükséges engedélyt a „Canadian Pacific“ romániai irodáiban ingyen kaphatják meg, ha jegyüket ezen társaság hajóira és vasuti vonalaira váltják.

Lutheránus és róm. kath. vallású németek az ágostai evangélikus, illetve a róm. kath. egyház kanadai egyesületeinek oltalma alatt utaznak.

Örizzék meg tehát ismeretlen ügynököktől és forduljon bizalommal a „Canadian Pacific“ főügynökségéhez Bucuresti, Cal. Griviței 157 vagy annak fiókügynökségéhez Oradea, Bul. Regele Ferdinand 25. — Mindenemű felvilágosítás díjmentes!

Uj árukészlet

Női köpeny, őszi és téli férfiruha és kabát-
szövetekben. — Jó és olcsó gyermek- és
gyermekgyenruha szövetek, ugyiszintén pok-
rócz, szőnyeg és hélésárak állandóan raktáron

Nagy választék

Gromen és Herbert

szebeni posztógyár lerakatában, Cluj, Calea Regele Ferdinand 13 sz.

A cég neve garancia a minőségért